

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	
ΔΙΕΥΚΥΝΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ	
Αριθμ. Πρωτ. 4525	6 4 16

Αθήνα, 06/04/2016

ΕΡΩΤΗΣΗ

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΥΠΟΥΡΓΟ ΥΓΕΙΑΣ

ΘΕΜΑ: «Συνεχίζεται ο Γολγοθάς των νεφροπαθών»

Αυτή τη στιγμή στη χώρα μας αιμοκαθαίρονται περί τους 10.000 νεφροπαθείς τελικού σταδίου με μέσο κόστος για την αιμοκάθαρση του καθενός περί τις 50.000 ευρώ. Η αιμοκάθαρση κοστίζει ετησίως στα ασφαλιστικά ταμεία 500.000.000 ευρώ. Βάσει μελετών του ΕΟΜ, μια ελάχιστη επένδυση μόλις 500.000 ευρώ στο σύστημα δωρεάς οργάνων, με ταυτόχρονη ανάπτυξη των υπάρχουσών Μονάδων μεταμοσχεύσεων των κρατικών νοσοκομείων, θα είχε άμεσα ανταποδοτικά οφέλη μόνο από τις μεταμοσχεύσεις νεφρού. Η δυναμική της χώρας σε δότες οργάνων θα μπορούσε μέσα από ένα οργανωμένο σύστημα δωρεάς οργάνων και μεταμοσχεύσεων να αξιοποιεί 200 (αντί 30) δότες οργάνων ετησίως, οι όποιοι θα έδιναν 400 μεταμοσχεύσεις νεφρού ετησίως και 100 τουλάχιστον μεταμοσχεύσεις λοιπών οργάνων. Αυτό σημαίνει ότι ο χρόνος αναμονής για τη μεταμόσχευση νεφρού από τα 8 χρόνια που είναι τώρα, θα έπεφτε στα 1-2 χρόνια, ενώ οι λίστες του ήπατος, της καρδιάς και των πνευμόνων θα μεταμοσχεύονταν πλήρως μέσα σε μία διετία.

Παρόλο που τόσο ο παλαιός ν. 2737/1999 όσο και ο ν. 3984/2011 (αρ.28, παρ.2) προβλέπουν τη σύσταση Παραρτημάτων του ΕΟΜ σε Πανεπιστημιακά Νοσοκομεία σε Θεσσαλονίκη, Αλεξανδρούπολη, Ιωάννινα, Λάρισα, Πάτρα και Κρήτη, ουδέποτε συστάθηκε Παράρτημα. Η σύστασή τους θα είχε ως αποτέλεσμα την έγκαιρη και αποτελεσματική ανεύρεση δοτών, το συντονισμό των μεταμοσχεύσεων και την ενημέρωση κοινού και επαγγελματιών υγείας. Η αποτελεσματικότητά τους φαίνεται στην πράξη από τη λειτουργία Γραφείου Συντονισμού Μεταμοσχεύσεων στο ΑΧΕΠΑ από το 2005, εν είδει Παραρτήματος ΕΟΜ. Ενδεικτικά, αναφέρεται ότι το 2013 η Περιφέρεια της Θεσσαλονίκης, αν και διαθέτει μόλις το 15% των ΜΕΘ της χώρας, προσέφερε το 41% των ετήσιων Δοτών Οργάνων πανελλαδικά. Αυτό με οικονομικούς όρους σημαίνει ότι οι δότες της Θεσσαλονίκης απέδωσαν 60 περίπου μεταμοσχεύσεις οργάνων, 44 εκ των οποίων ήταν μεταμοσχεύσεις νεφρού. Από τις 44 μεταμοσχεύσεις νεφρού μόνο η ετήσια εξοικονόμηση από τα κόστη αιμοκάθαρσης αγγίζει τα 2.460.000 ευρώ, ενώ η ετήσια λειτουργία του Γραφείου Συντονισμού Β. Ελλάδας του ΑΧΕΠΑ κοστίζει μόλις 10.000 ευρώ για αναλώσιμα και οδοιπορικά των Συντονιστών, καθώς οι 3 Συντονιστές είναι υπάλληλοι του ΑΧΕΠΑ (νοσηλεύτες) που έχουν διατεθεί στο Γραφείο Συντονισμού.

Χαρακτηριστικό της απαξίωσης των μεταμοσχεύσεων στην χώρα μας είναι ο μικρός αριθμός των νεφροπαθών τελικού σταδίου που είναι ενταγμένοι στο μητρώο αναμονής και αγγίζει μόλις το 12% αυτών (1200 ασθενείς), διότι οι νεφροπαθείς είτε απογοητεύονται από τον μεγάλο χρόνο αναμονής είτε δεν ενθαρρύνονται από τους θεράποντες ιατρούς τους προς την εναλλακτική της μεταμόσχευσης. Είναι ενδεικτικό ότι το πλέον πολυδύναμο Κέντρο Μεταμοσχεύσεων στη χώρα μας, αυτό του Ιπποκράτειου Νοσοκομείου Θεσσαλονίκης, όπου πραγματοποιούνται μοναδικά στην Ελλάδα μεταμοσχεύσεις νεφρού σε παιδιά και ήπατος σε ενήλικες και παιδιά είναι υποβαθμισμένο. Πρόκειται για το πλέον εξειδικευμένο Κέντρο στην Ελλάδα, όπου έχει συμπτυκωθεί ανεκτίμητη πείρα ετών που δεν αφορά μόνο τους χειρουργούς, αλλά και όλες τις ειδικότητες που εμπλέκονται, με πρώτους τους αναισθησιολόγους. Η έλλειψη εξειδικευμένων αναισθησιολόγων αποδυναμώνει τη λειτουργία του Κέντρου και εξουθενώνει τους νυν απασχολούμενους. Αξίζει να σημειωθεί ότι η ομάδα μεταμοσχεύσεων του Ιπποκράτειου Θεσσαλονίκης είναι εκ του νόμου υποχρεωμένη να συμμετέχει σε όλες τις λήψεις οργάνων όπου γίνονται στην ελληνική επικράτεια και στην Κύπρο για την παραλαβή μοσχευμάτων ήπατος με ό,τι αυτό συνεπάγεται στη διαχείρισή τους.

Σε οριακή λειτουργία είναι το Εργαστήριο Ανοσολογίας και Ιστοσυμβατότητας με μόλις μια γιατρό, που ελέγχει όλους τους προς μεταμόσχευση ασθενείς και εφημερεύει μαζί με όλους τους γιατρούς και νοσηλευτές του Κέντρου 24ώρες το 24ωρο 365 ημέρες το χρόνο. Έτσι χάνονται πολύτιμα όργανα, επειδή δεν μπορεί να γίνει ο ανοσολογικός τους έλεγχος. Επιπλέον, το Κέντρο δεν διαθέτει για υποστήριξη των μεταμοσχευμένων ασθενών αυτόνομη Μονάδα Εντατικής Θεραπείας, η οποία κρίνεται ως εκ των ων ουκ άνευ για επιτυχή έκβαση και αξιοποίηση τόσο πολύτιμων μοσχευμάτων. Το αποτέλεσμα είναι η εξάντληση του προσωπικού του Κέντρου, η επισφαλής λειτουργία του, η αδυναμία διαχείρισης πέραν του ενός δότη ταυτόχρονα, ενώ ασθενείς παραπέμπονται στο εξωτερικό για μεταμοσχεύσεις ήπατος που για τους παραπάνω λόγους δεν μπορούν να πραγματοποιηθούν στο Ιπποκράτειο (π.χ ήπατος από ζώντες δότες) με πολλαπλό κόστος για τα ασφαλιστικά ταμεία. Τέλος, είναι χαρακτηριστική η έλλειψη μακροπρόθεσμου οργανωτικού σχεδιασμού του Υπουργείου Υγείας, που σχεδιάζει ανάπτυξη μεταμοσχευτικού κέντρου ήπατος στην Αθήνα, όταν δεν μπορεί να συντηρήσει της Θεσσαλονίκης.

Την ίδια στιγμή, δεκάδες είναι οι καταγγελίες των συλλόγων και της Ομοσπονδίας των νεφροπαθών για σημαντικές ελλείψεις ανθρώπινου δυναμικού στις δημόσιες Μονάδες Τεχνητού Νεφρού (MTN). Είναι χαρακτηριστικό ότι στην MTN της Καρδίτσας και της Κατερίνης δεν υπάρχει κανένας επιμελητής νεφρολόγος, τραγικές είναι οι ελλείψεις ιατρών στη Φλώρινα, στις Σέρρες και αλλού, ενώ σε μεγάλες μονάδες - κρίσιμες για τη υποστήριξη του συστήματος- παρουσιάζονται πολύ μεγάλες ελλείψεις στο νοσηλευτικό προσωπικό, όπως για παράδειγμα στην Πανεπιστημιακή Νεφρολογική Κλινική και τη MTN του Νομαρχιακού Νοσοκομείου Λάρισας και στη MTN του Ιπποκράτειου Θεσσαλονίκης.

Ερωτάται ο κ. Υπουργός:

- 1) Πως σκοπεύετε να αναχαιτίσετε τη διαρροή ασθενών και κεφαλαίων στο εξωτερικό, δίνοντας την ευκαιρία στους ασθενείς να μεταμοσχευθούν με αξιοπρέπεια στη χώρα τους;
- 2) Θα ενισχυθεί το σύστημα μεταμοσχεύσεων προκειμένου να μπορεί να αξιοποιεί περισσότερους δότες οργάνων προς μεταμόσχευση; Πότε θα συσταθούν Παραρτήματα του ΕΟΜ σε Πανεπιστημιακά Νοσοκομεία της Περιφέρειας, όπως προβλέπει ο ν. 3984/2011 (αρ.28, παρ.2);
- 3) Σε ποιες ενέργειες έχετε προβεί για τη επίλυση των προβλημάτων της Μονάδας Μεταμοσχεύσεων και του Ανοσολογικού Εργαστηρίου του Ιπποκράτειου Νοσοκομείου της Θεσσαλονίκης;
- 4) Πότε και με ποιο τρόπο θα καλυφθούν οι κενές θέσεις των ιατρών νεφρολόγων και νοσηλευτών στις MTN;

Οι ερωτώντες βουλευτές

Κωνσταντίνος Μπαργιώτας – Λάρισας

Κατερίνα Μάρκου – Β' Θεσσαλονίκης